

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZERDA / FEBRUAR 20

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 40. SZÁM

AZ OPTANSPER TÁRGYALÁSAINAK ELHALASZTÁSA. Sauremóból jelentik: A román delegáció javaslatot tett az optansper elhalasztására. A magyar delegáció az ajánlatra még nem válaszolt. A két bizottság ugyanis nem tudott megállapodni.

A PÁPA ELSŐ UTJA. Rómából jelentik: A pápa és az olasz kormány kibékülésének következménye lesz, hogy a pápa elhagyja önkéntes fogságának helyét a Vatikánt és időnkint utazásokat fog tenni. Hír szerint a pápa először kedvenc városát, Milánót, fogja meglátogatni, amelynek püspöke volt.

A MAGYAR SAJTÓ TILTAKOZÁSA. Budapestről jelentik: A delegáció termében nagy ankétot tartottak az új sajtójavaslat ügyében. Márkus Miksa az újságíróegyesület nevében deklarációt olvasott föl, amelyben a javaslat ellen nyilatkozott és annak elutasítását kérte. Az újságíróegyesület kéri az igazságügyminisztert, hogy új sajtójavaslatot alkosson meg. Hasonló deklarációt olvasott fel a napilapok szindikátusa nevében Ágai Béla.

TIZ ÉV BÜNEL. Zágrábból jelentik: A Novosti vezércikkben kifejti, hogy tíz esztendő pártviszályainak büncit két-három esztendő alatt lehetetlen jóvátenni. A lap azt a következtetést vonja le, hogy a mai rendszer sokáig fog tartani.

ELLENTÉTES HIREK TROCKIJRÓL. Londonból jelentik: Trockij körül még mindig homályos a helyzet. Ugylátszik azok a hírek, hogy Trockijt Konstantinápolyba hozták, nem felelnek meg a valóságnak. Rigai jelentés szerint Trockijt Moszkvában fogva tartják és csak a feleségét engedik hozzá. Más verzió szerint Trockij már halott. Trockij híveit ezerszámra száműzik. A múlt héten két-ezeröttszáz száműzöttet szállítottak Szibériába és közülük harmincketten a fűtetlen vonaton megfagytak.

ÖSSZEESKÜVÉS A FRANCIA KÖZTARSASÁG ELLEN. Párisból jelentik: A Chicago Tribune értesülése szerint Clementine belga hercegnő, Bonaparte Viktor özvegye és Coty párfőgyáros titokban a francia köztársaság megdöntésére esküdtek össze. Az a céljuk, hogy Franciaország császárszárjává IV. Napoléon néven Clementine hercegnő fiát kiáltásák ki.

AZ ÉRZEKENY TRÓNBITORLÓ Bombayból jelentik: Hadibullah afgán trónbitorlonak ninesen inyére az, amit a külföldi lapok róla írnak. Tegnap rendeletet adott ki, mellyel az összes külföldi lapokat kitiltotta.

A mi ügyünk a Népszövetség előtt

Irta: **Jakabffy Elemér dr.**

Lugos, február 17.

Mindazok, kik a nemzetkisebbségek problémáinak megoldásán fáradoznak, akik elképzelhetik, hogy a kisebbségek helyzete békés eszközökkel a jognak és így a civilizáció követelményeinek megfelelő állapotba juthat, nagy örömmel üdvözölhetik a német birodalmi külügyminiszter elhatározását, mellyel a kisebbségek védelmének ügyét a Népszövetség napirendjére tűzette.

E problémákkal alaposan foglalkozók között azonban alig akadhat, aki remélhetné, hogy a Népszövetség márciusi vagy akár őszi ülészakán a napirendtűzés folyamán olyan elhatározások keletkezhetnek, melyek várva-várt helyzetváltozásunkat immár rövidesen meghozzák.

A Népszövetség, úgy ahogyan ma létét folytatja, nem az a hatalom még, mely a megismert igazságok hirtelen diadalrajutását biztosíthatná, de nem is az a „sóhivatal“, melynek a mi publicistáink is olyan szívesen jellemzik. Fokozatosan erősödő erkölcsi tekintély ez, mely óvatosan még is csak akarhat és akaratát érvényre is juttathatja. Attól messze vagyunk még, hogy egyik vagy másik tagállamának nyílt meghagyást adhasson, hiszen ez a lehetőség államfőllétét jelentené, melyről hallani sem akarnak az államszuverénitást érintetlenségét hirdető kormányférfitak.

Ámde a politikai élet minden terén és a diplomáciában is ismerjük azt az eszközt, melyet „szelid nyomás“-nak hívunk. Ilyen szelid nyomás már most

is módjában áll a Népszövetségnek, ilyennek köszönhetik pl. az optansok, hogy mégis csak valamelyes kártalanításhoz jutnak, ilyennek tulajdonítható, hogy a délamerikai államok felhagytak fegyveres támadásaikkal stb.

Ámde, hogy a Népszövetség ilyen szelid nyomást gyakoroljon, ahhoz szükséges, hogy vele szemben is ilyenféle érvényesüljön. Más erkölcsi tekintélyeknek, a világ közvéleményének megmozdulása szükséges, hogy a Népszövetség a szelid nyomáshoz bátorságot vegyen.

Ugy érezzük, a német külügyminiszter diplomata felkészültsége észrevette, hogy nagyjelentőségű erkölcsi tényezők immár komolyan hatnak és a világ közvéleménye az elnyomottak pártján áll.

A genfi dolgok némi ismeretével — úgy gondoljuk — Stresemann indítványa a Népszövetség azon tényezőinek is jól jön, akik eddig a kisebbségi kérdések bolygatását elleneztek. Ezek is belátják, hogy a Népszövetség tekintélyének fenntartására szükséges, hogy az ülések napirendjére nagyobb jelentőségű kérdések is kitézessenek. Évek óta egy ilyen nagyjelentőségű kérdés a leszerelés ügye volt. Fájdalom, minden tényező meggyőződhetett, hogy éppen ez az, amelynél a Népszövetség eredményt még el nem érhet. Önmagát kompromittálná tehát, ha újból és ismét csak erről tárgyalna minden komoly kilátás nélkül. A Népszövetséget bírálók figyelmét tehát másfelé kell terelni és így ebből a szempontból is nem egészen ellenszen-

ves fogadtatásban részesül Stresemann kívánásága.

De éppen mert a Népszövetség tekintélyének is ártana, ha a kisebbségi kérdés tárgyalása egy-két állam képviselőjének felelőtlenségévé válna, meggyőződésünk, hogy minden komoly tényező törekvése lesz, hogy a megindult vitát egyelőre csak elméleti magaslaton tartsák és részletkérdésekbe ne bocsájtkozzanak.

Ez nekünk, sanyargatott kisebbségeknek ugyan nem tulságosan vigasztaló. Mi mindenesetre jobb szeretnénk, ha konkrét helyzetünkkel foglalkozna a világ legelőkelőbb fóruma. Ámde magunk is érezzük: az elméleti vita jótékony hatása is megbecsülhetetlen értéket jelent számunkra.

Azt hisszük, nem esalatozunk, ha ennek az elméleti vitának keretén belül háromféle indítványt is várunk.

Az egyik, hogy a kisebbség-védelmi szerződések rendelkezéseit ki kell terjeszteni az összes tagállamokra. A másik, hogy a kérdések tüzetesebb tanulmányozására egy állandó bizottság küldessék ki, a harmadik, hogy ez a bizottság csak tanulmányi jelleggel birjon és ne azzal a jogkörrel, mellyel a Népszövetség kebelén belül már létező bizottságok rendelkeznek.

Az első indítványt alighanem Dandurand a kanadai delegátus teszi majd meg, aki már 1927 őszén a Népszövetség teljes ülésén jelentette be, hogy mindazon államokkal szemben, amelyek kisebbségi kérdéseiket nem a teljes kulturszabadság követelményeinek megfelelően oldják meg, ő mindenkoron a kisebbségek pártján lesz.

Fájdalom, Dandurand indítványát az utódállamok egynémelyike alighanem arra használja majd, hogy a kisebbségi kérdés megoldását a nagyhatalmak előtt veszedelmesnek tüntesse fel. Reméljük, ez a törekvés kudarcot szenved. És ugyanigy reméljük, hogy már a márciusi ülészakon olyan állandó bizottságot küld ki a Népszövetség a kisebbségi kérdések intézésére, amely nemcsak elméleti proпозиciók feldolgozására, mint tanulmányi, hanem arra is alkalmas lesz, hogy előtte bemutatthassuk, mennyire más a békeszerződések s a külonszerződések által a nemzetkisebbségek számára biztosított jog és mennyire más az, mellyel tényleg rendelkezünk.

Legyen bátorságuk! Magyar diákok részére magyar érettségít követelt egy román képviselő

Bukarest, február 19.

A kamara tegnapi ülésén érdekes felszólalás hangzott el Pop Ghica képviselőtől. Kikelt a mai érettségi rendszer ellen és hangoztatta, hogy annak intézkedései nem állanak a mai haladó korszak nivóján. Lehetetlen állapotnak tartja, hogy a diákok idegen bizottság előtt vizsgázzanak. Kérte a minisztert, hogy a kisebbségi tanulók anyanyelvükön tethessék le az érettségít.

Costachescu közoktatásügyminiszter válaszolt a felszólalásra és

kijelentette, hogy amennyire a törvény megengedi enyhítéseket fog tenni, de az anyanyelven való vizsgázást a kisebbségi tanulók számára nem engedélyezheti.

Pop Ghica válaszolt a miniszter felszólalására. Legyen bátorsága — ugymond — a miniszternek a kisebbségi tanulók részére az anyanyelvükön való érettségi letételét engedélyezni. A régi Magyarországon a román ajku diákok is románul tethették iskoláikban az érettségít.

A kamara ezután folytatta a kommerzialisálási javaslat vitáját.

Lázár Kornél dr. lett a temesvári pénzügyigazgatóság ujonnan kinevezett vezetője

Temesvár, február 19.

Dr. Szevér bánági miniszter tegnap délután táviratilag értesítette Lázár Kornél dr. temesvári ügyvédet, hogy a régenstanács aláírta temesvári pénzügyigazgatónak történt kinevezését, amely a hivatalos lap egyik legelső számban már meg is jelent. Hosszu harc és különböző érdekek megbeküldése akadályozta meg eddig, hogy ez a kinevezés megtörténjen. Lázár Kornél bánági ember személyében Temesvár városa és a megye közönsége olyan pénzügyigazgatót kap, aki a törvény szellemében, méltányosan fogja tisztjét ellátni. Evidéig, 1921-ben Lázár már vezetett a temesvári pénzügyigazgatóságot. Éveken át nemcsak mint ismert temesvári ügyvéd, hanem mint a Királyi sportegyesület elnöke működik mindig azon volt, barátokat szerzett a kisebbségek között is. Reméljük, hogy ezen az uton fog haladni akkor is, amikor Nedeanu tevékenysége után olyan súlyos örökséget kell átvennie, mint a temesvári pénzügyigazgatóság.

Különben Lázár Kornél dr. pénzügyigazgatónak történt kinevezésével a megye elintézését nyert Nedeanu pénzügyi vezérfelügyelő temesvári szerepe is. A pénzügyminiszterium már ebben a kérdésben is döntött és mára, egy holnapra megérkezik Popovici Mihály pénzügyminiszternek az rendelete, amely hatályaon kívül helyezi Nedeanu azon megbízását, hogy a temesvári adókvetések ellenőrizze. Ez a megbízás különben tartatlan állapot volt eddig is, amikor a te a la János pénzügyigazgató helyettes teljes hatáskörrel vezette és vezeti a temesvári pénzügyigazgatóság ügyeit, ugyanakkor pedig Nedeanut vezették meg az adókvetések irányításával.

A temesvári adófizető polgárság egyre megnyugodhatik, mert most már bizonyos, hogy Nedeanu Temesvárról ezuttal végleg távozik. Lázár Kornél dr. ma Bukarestbe utazik, ahol hallgatáson jelenik meg Popovici Mihály pénzügyminiszternél, utasításokat vesz át tőle, egyben pedig nagával hozza kinevezési okmányát is. Lázár Kornél dr. kinevezésével kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Temesvári pénzügyigazgatónak történt kinevezésemmel kapcsolatban új munka jut osztályrészemül, mert bizony sok eltakarítani való lesz. Ter-

mészetes, hogy szakítok a régi rendszerrel. Temesvár és a Bánság közönsége ismer engem, bánági vagyok és ismerem a bánági viszonyokat és az itteni helyzetet. Ez az ismeret késztet annak a kijelentésére, hogy pénzügyigazgatói működésem során mindenkor a törvénytisztelet és a méltányosság fog kísérni. Lehetetlent ne várja-

nak tőlem, súlyos örökséget veszek át, de amit emberileg meg lehet tenni a nehéz közgazdasági viszonyok között, azt megteszem. Igazság, méltányosság és emberiség ez a hármas jelszó fog pénzügyigazgatói állásomban irányítani. Minden valószínűség szerint március elsején veszem át a temesvári pénzügyigazgatóság vezetését.

Magyar delegáció is tárgyal a függő kérdések elintézésében

Temesvár, február 19.

A román—jugoszláv vegyes bizottság, amely múlt év december havában tartotta első ülését és azóta a tárgyalások megszakadtak, február huszonhetedikén ül ismét össze Belgrádban. Az újból meginduló tanácskozások döntő jelentőségűek lesznek. A r s e n o v i c i Gyula, a Temes-Bega vízszabályozási társulat elnöke, aki szakértő tagja a bizottságnak, Z a r i e György dr. kamarai képviselő és V i d r i g h i n Sztan vízvezetési igazgató Bukarestbe utaznak, ahol M i r o n e s c u külügyminisztertől utasítást nyernek az újra meginduló tárgyalásokra vonatkozólag. Legfontosabb a tárgyalásra kerülő kérdések közül a vizumok rendezésének ügye, a kisajátított bir-

tokok kérdése, a vízszabályozási ügyek. Ezekről függetlenül végérvényes elintézését nyernek a különböző irattáraknak a kieserése. Értesülésünk szerint a vegyesbizottság tagjai több albizottságra osztva Belgrádban és a helyszínén tárgyalják meg az összes kérdéseket, majd a főbizottság ratifikálja az anyagot és a végzett munkát benyújtják a román, illetve jugoszláv külügyminisztereknek. A bizottság tagjai remélik, hogy minden kérdésben sikerül megegyezést találni. Érdekes, hogy a román—jugoszláv vegyes bizottság tanácskozása során magyar delegáció is érkezik Belgrádba, amely Románia, Jugoszlávia és Magyarország között még fennálló különböző függő kérdéseket fogja rendezni.

Hóolvadás után árvíz fenyeget

Temesvár, febr. 19.

A hideg enyhülése tegnap tovább tartott. Temesvárott délben két fok meleg volt, este pedig mindössze öt fok volt a hideg. Ugyanilyen hőmérséklet uralkodott a Bánság egyéb részein is. Napközben erős olvadás volt észlelhető.

Magyarországon szintén tovább tart az idő enyhülése. A meteorológusok ugyan újabb fagyhullámot jeleznek, amely azonban csak rövid tartamú lesz. A vasuti pályákon a hóeltakarítás folyamatban van és azért a forgalomban erős javulás állott be. A széninség két nap alatt megszűnik mert most már megindult a szállítás. A vízmentis városokban attól félnek, hogy a hóolvadás árvízzel fog járni. S o m o g y i Szilveszter szegedi polgármester számítva az árvízveszelemmel, összeíratta a közérőket,

Mindenütt megtették a legmesszebbmenőbb óvintézkedéseket. Ausztria egyes dunamenti falvaiban a parton levő házakat kiürítették és elvitték a gyermekeket. A gátműveket mindenütt erősítik.

Kölnnél a Rajna vastagon be van fagyva és az emberek gyalog járnak át rajta. A szokatlan uton tegnap este tizenöt ezren keltek át. Londonban erős hideg van. Tegnap tíz ember megfagyott. A földalatti vasuton megrepedt egy vízvezetési cső, amely az átlomást jégheideg vízzel árasztotta el. Az utasok nagy bajjal tudtak megmenekülni. Jugoszláviában erős a hóolvadás és az árvízveszély egyre nő. A Vaskapunál a jégtáblák öt méter magasságra halmozódtak föl. Tirana előtt egy farkascorda megtámadott egy csapat embert, akik közül tizenegyet fölfaltak.

Kevés magyar ment el a rónáci katolikus hitközség évi közgyűlésére

Temesvár, február 19.

Nagy izgalom közepette folyt le a rónáci katolikus hitközség közgyűlése. A közgyűlést, amelyre a rónaci hitközség tagjai nagy számban jelentek meg, Metzger Márton dr. főesperes nyitotta meg, aki egyetértésre buzdította a híveket. Embacher Oszkár titkár felolvasta az évi jelentést, amely képet nyújt a vezetőség múlt évi működéséről. A múlt esztendőben a hitközségi tagok rendszeresen fizették adójukat úgy, hogy lehetővé vált százhatvennégyezer lejt a templom belső berendezésére fordítani, százötven leiből pedig a templom körül rácskerítést

építeni. A város a templom körüli járdára a múlt évben tizenöt ezer lejt szavazott meg és megcsináltatta a járdát szénporból, amely ma már teljesen használhatatlan állapotban van. Ugyan a titkár, mint Borbély István gondnok, Németh Gusztáv pénztáros, Müller Károly ellenőr és Kazinczi Károly felülvizsgáló jelentését tudomásul vették. Ebl József javasolta, hogy ezentúl három évenként felváltva legyen a hitközség elnöke magyar és német, valamint hogy a hitközség hivatalos nyelve német legyen. A javaslatot elvetették. Azután választásra került a sor. A németek

teljes számban vonultak fel a közgyűlésre, a magyarok pedig csak szórva nyosan jöttek el és így történhetett, hogy Szemerédi Illés eddigi elnök helyett Zappel János lett az elnök. Az alelnökké választott Szemerédi a tisztséget nem fogadta el. A választás további eredménye a következő: titkár Embacher István, gondnok Borbély István, pénztáros Németh György, ellenőrök Müller Károly és Neurohr Pál, tanácsstagok Rajeczky Péter, Michelsz Mihály, Schwob Péter, Ebl József, Hammel János, Mertész Antal, Barna Lajos, Miklosik Pál, Blaho Gyula, ifj. Csorba Antal, Szentmihályi Márton, Páter Károly és Bajtay János, póttagok Guttwein József, Mihók István, Vörös János és Kovács János. Michelsz Mihály a megválasztást nem fogadta el és helyébe Guttwein József került az egyháztanácsba. Alelnöknek Kazinczi Károly örökös választmányi tagot választották meg, azonban ennek kihirdetésére már nem került a sor, mert az elnök, Metzger Márton dr. főesperes közben a közgyűlés folytatását március 3-án tüzte ki. A folytatólagos közgyűlésen tárgyalják le az egyházközség új alapszabályait is.

A nyári

menetrend előkészítése

Temesvár, febr. 19.

A vasuti vezérigazgatóság most készíti elő a május 15-én életbe lépő új vasuti menetrendet. Miután a nemzetközi vasuti csatlakozásokat a Genfben megtartott értekezleten már megállapították, a romániai nyári menetrend is ezekhez fog alkalmazkodni. Az egyes vasuti igazgatóságok most állapítják meg azokat a kívánásokat, amelyek tekintetbe vételét az új menetrendben kérni fogják. A temesvári vasutigazgatóságon tegnap tartották meg ezt az értekezletet és elhatározták, hogy a bánági viszonylatokban kisebb méretű változásokat kívánnak. Február 20-án Bukarestben nagy tanácskozás lesz, amelyen valamennyi kerületi igazgatóság megbízottjai résztvesznek és azon állapítják meg a nyári menetrendre vonatkozó tervezetet.

Kemény harc az igazgatói állásért

Temesvár, február 19.

Megirtuk, hogy Milován Auréli, a temesvári mezőgazdasági kamara megválasztott igazgatóját, a mezőgazdasági kamarák szövetsége, ezen állásában nem erősítette meg, hanem napidíjnak alkalmazta, utóbb pedig új igazgatót nevezett ki a temesi kamarához. Milován panaszt tett a reá nézve sérelmes intézkedés ellen a temesvári ítélőtáblánál és kérte állásába való visszahelyezését, illetve véglegesítését. A tábla a múlt héten tárgyalta az ügyet és akkor a mezőgazdasági kamarák képviselője azt a kifogást emelte, hogy Milován későn adta be panaszát. Tegnap újra tárgyalta az ügyet a tábla és a pergatló kifogást elutasította. Az ítélőtáblán délelőtt tíz órától déli egy óráig folyt a tárgyalás és azon Simon Virgil dr. Milován képviselőjében kimutatta, hogy Milován még a magyar éra idején állami tisztviselő volt, szerzett jogai vannak és így véglegesítése jogos követelés. A tábla a döntés kihirdetését február huszonötödikére halasztotta el.

Szt. Gellért

Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radiumos gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámzó vízű nyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágas szobák 6—12 P.-ig. Kétágas 12—22 P.-ig.

Nagy vizum és utazási kedvezmény.

Hírek

— A Magyar Párt temesvári irodájából. Osztie Andor, a Magyar Párt temesvári központjának igazgatója, megbetegedett, aminek következtében több hónapos szabadságra van szüksége. A vármegyei pártvezetőség a párt központi irodájába új munkatérnek Dadányi György mélynádasági tagozati elnököt választotta.

— A temesvári német konzul gyászja. A poroszországi Elbingben meghalt hetvenhárom esztendőskorában Busse Teréz, Busse Artur dr. temesvári német konzul édesanyja. Ugyyszólván ugyanegy időben vesztette el anyját Bickmann Artur konzulátusi titkár is, akinek anyja Hamburgban halt meg.

— A Magyar Nőegyesület legközelebbi gyűlése február 20-án, szerdán, 5 órakor lesz. I. Dóm-tér 1. I. emelet. A vezetőség felkéri a tagokat, hogy lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

— Hirtelen elhalt városi tisztviselő. Brössler Róbert városi egészségügyi tisztviselő negyvenöt esztendőskorában agyszélhűdés következtében meghalt. Az elhunyt felesége és több gyermeke gyászolja, köztük Preissig Pároly újságíró kollégánk felesége. Temetése nagy részvét mellett tegnap délután ment végbe.

— A jugoszláv királyi pár harmadik gyermeke. Belgrádból jelentik: Mária jugoszláv királyné anyai örököknek néz eléje. Hír szerint a királyné Zágrábba utazik hosszabb tartózkodásra, hogy harmadik gyermekének ott adjon életet.

— Két vasuti kocsi között. Adám Miklós vasuti munkás a józsefvárosi pályaudvaron a gyorsvonathoz egy hálókocsit akart hozzákapcsolni s közben olyan szerencsétlenül került két vasuti kocsi közé, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— Kolozsvári tanár előadása Temesvárott. Cadere Viktor dr. kolozsvári egyetem tanára, esztendőskorán, február huszonegyedikén este hét órai kezdettel a Chemarea ifjúsági egyesület által rendezett szociológiai előadásorozatán előadást tart. Az előadás a nemzeti parasztpárt Dóm-téri klubhelyiségében lesz és arra érdeklődőket szívesen meghívunk. Belépés díjtalan.

— Sikasztó pénzbeszedő. A Franco-Romana biztosító társaság temesvári igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen, hogy Labus Károly nevű pénzbeszedője tizenötezer leit sikasztott. Labust elővezették a rendőrség bünyügyi osztályára, ahol a sikasztást bevallotta. Elmondotta, hogy hétezer leit elkártyázott, nyolcat pedig elloptak tőle. Labus Károlyt letartóztatták és az ügyészségre kísérték.

— Téli kabátot lopott. Morvay Béla ismert tolvaj valami ügyben a rendőrségen járt Boldureanu detektívnel, akinek feltűnt, hogy Morvay új téli kabátot van. Arra a kérdésre, hogy hol tett szert a szép téli kabátára, azt válaszolta, hogy egy ismerősétől kérte kölcsön. Néhány óra múlva a gyárvárosi Patria-kávéház főpincére feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta a téli kabátját. A detektívek erre lakásáról elhozták Morvay Bélát, aki beismerte, hogy a kabátot ő lopta el. Letartóztatták.

Letartóztattak egy egyetemi hallgatót

Kolozsvár, február 19.

Városszerte nagy szenzációt keltett, hogy a kolozsvári rendőrprefektúra tegnap letartóztatta Nedrea ismert kolozsvári egyetemi hallgatót és diákvezért, a Curentul és Universul című lapok volt tudósítóját. Nedrea éveken keresztül tevékeny részt vett a kolozsvári antiszemita diákmozgalmakban is, később pedig a liberális párt tagja lett. A kormányváltozás óta a politikai mozgalmaktól távolléttartotta magát. A napokban szigorú rendelet érkezett a kolozsvári

rendőrség katonai ügyosztályához, amely szerint Nedreát tartóztassák le és kísérik az illetékes hadbírószákhoz, mert éveken keresztül elmulasztotta katonai jelentkezését. Az egyetemi hallgató ugyanis már négy éve katonaköteles, de eddig egyáltalában nem jelentkezett sorozásra és különböző ürügyekkel mindig sikerült megmenekülnie attól, hogy a bíróság elé állítsák. A katonai ügyosztály tegnap délelőtt foganatosította a letartóztatást és Nedreát bilincsekbe verve, csendőri fedezettel illetékes hadbírószákhoz szállították.

— A tudomány áldozata. Párisból jelentik: Tuchenin tanár, a párisi kórház radiológusa igazi vértanúja a tudománynak. Állandóan Röntgen-sugarakkal kísérletezett és a veszedelmes kísérletek folytán előbb egyik, most pedig másik kezét is elvesztette. Atudós, akinek mindkét kezét amputálni kellett, nyugalomba vonult.

— Leégett egy régi kastély. Párisból jelentik: A maissini grófok veitgnik kastélya, amely Franciaország legrégibb várkastélya, leégett. A tizenkettedik században épült várkastélyban felhalmozott műkincsek értéke hét-nyolc millió frank volt.

— Felkelők vakmerő merénylete. Mexikóból jelentik: Felkelők merényletet követtek el egy ekszpresszvonat ellen. A mozdonyt dinamittal felrobantották. A vonaton utazó kísérő katonák sortűzet adtak le a felkelőkre, akik gépfegyvertűzzel válaszoltak. Szabályos tüzharc fejlődött ki, amelynek során negyven katona és négy utas meghalt. A kormány büntető esküpedicéit küld a felkelők ellen.

— Elfogott katonaszökevények. A rendőrség elfogta Klosteman János haditengerész és Miut Ernő tizenhetedik gyalogezredbeli katonát, akik csapataiktól hosszabb idő előtt megszöktek. Mindkettőt átadták a terparancsnokságnak.

— Kézrekerült tolvaj. Az aradi rendőrség értesítette a temesvári rendőrprefektúrát, hogy Ötvös István temesvári fiatalember Aradon nagyobb lopást követett el és megszökött. Ötvös Istvánt sikerült Temesvárott elfogni és még tegnap délután átkísérték Aradra.

— Eltűnt hentesmester. Lugosról jelentik: Simon Nándor lugosi hentes egy hét előtt negyvenezer leiel Facsádra utazott, hogy ott sertéseket vásároljon. Simon másnap eredmény nélkül tért vissza Lugosra, de nem ment haza. Azóta sem látta senki. Ninesen kizárva, hogy Simon bűntény áldozata lett. A rendőrség keresi az eltűnt hentest.

— Amikor a lovak megindulnak kocsis nélkül. A Lux Testvérek szállító cég kocsisa lelkendezve futott a rendőrségre és feljelentést tett, hogy kocsiját és lovát ismeretlen tettesek ellopták. A kocsis az áruval megtelt kocsival megállott a józsefvárosi Hava-szeg előtt és mikor pár perc múlva az üzletből kijött, a kocsinak hűt helye volt. A rendőrség megindította a nyomozást és nemsokára megtalálta a kocsit a lóval és a rajta levő áruval együtt hiánytalanul a józsefvárosi templom mellett. Kiderült, hogy a ló valamitől — valószínűleg a villamostól — megvadult, a kocsit elragadta, azután a templom közelében megállott és várt. A nótá vége az, hogy a kocsis ellen, aki a villamossinek közelében felügyelet nélkül hagyta kocsiját, eljárást indítanak.

Miután üzletemet kisebb helyiségbe helyeztem át üveg, porcellán, bőraru, parfümeria és játékaru raktáromat rendkívül mélyen leszállított áron kiárúsítom.

Láng Vally, Hitelbank-palota.

— Meggyilkolt jegyző. Nagybecskerekéről jelentik: Berkovics István horvátkanizsai jegyzőt ágyában átlőtt mellel holtan találták. Először azt hitték, hogy öngyilkosság történt de aztán gyanúk merültek fel arra nézve, hogy a jegyző gyilkosságnak esett áldozatul. A család most beadványt intézett a nagybecskereki ügyészségre és előadja, hogy Berkovicsot orozva megölték. A gyilkosság a diványon történt, ahol Berkovics gyanútlanul ült. A holttestet azután az ágyba fektették és mindent úgy rendeztek el, mintha öngyilkosság történt volna. A diványon talált vérnyomok is ezt a gyanút igazolják.

* Konyhaberendezések, alpakka evőeszközök, asztali tárgyak, lakásdíszítési cikkek leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'11 Párisban 15'31

Temesvári magánárfolyamok 1929 február 19-én reggel:

A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai. Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt, a második az eladást jelzi

Angol font 813, 814¹/₄ — Dollár 167, 167¹/₂ — Hollandi forint 67, 67'35 — Dinár 2'93¹/₂, 296 — Francia frank 653, 6'57 — Olasz lira 8'79, 8'81 — Cseh korona 4'95¹/₂, 4'97 — Német márka 39'78, 39'90 — Osztrák schilling 23'51, 23'60 — Magy. pengő 29'20, 29'30 — Svájci frank 32'20, 32'30.

Terményárak:

Buza 750, tengeri 715, árpa 645, zab 645, rozs 655, korpá 520, burgonya 315 lei száz kilógrammonként. Napraforgómag 7, tökkmag 14, lucerna 45, vörös lóhere 45 lei egy kilónként.

RABOK MEGHATÓ ELHATÁROZÁSA. Bukarestből jelentik: Néhány nap előtt megható elhatározásra szánták magukat a tárgulocnai fegyházi kói. A fegyházban tudvalevőleg csak több évi kényszermunkára elítelt rabok töltik ki büntetésüket. Ezek naponta nyolc órát dolgoznak a sóban és munkájukat a fegyház igazgatósága honorálni szokta olyformán, hogy a napibér az illető fogoly számlájára kerül és amikor büntetését keltöltötte, egy összegben kapja meg kiadményét. Tegnapelőtt valaki azzal hírrrel jött a fegyházba, hogy Tighin lakóit éhínség fenyegeti. Erre a rabgyűjtést rendeztek a besszarabiai éhzők felsegítésére. A gyűjtés várta eredménnyel végződött, mert a rabok közül sokan lemondtak egész eddigi keresményükről és így huszonnégy ezeröttszáz leit gyűjtöttek össze az éhzők támogatására.

— Öngyilkosság volna, ha ideges ségétől, fejfájásaitól, gyomrával kapcsolatos panaszaitól nem akarna megszabadulni, Vegyen be este Darmol, amely radikális kiürülést idéz elő, a emésztést és anyagcserét elősegíti é vérjavítóan hat az egész testrendszerre. Figyeljen a védjegyre.

— Besurranó tolvaj. Fleischmann Emil Városház-utca 8, száralatti kereskedő feljelentést tett rendőrségen, hogy az esti órákban ismeretlen tettes belopózott a konyhára és onnan egy sárgaréz mozsarat lopott el. A kár nyolcszáz lei.

— Megölte barátját egy leány miatt. Apatinból jelentik: Pechloch Mátyás és Kemény Pál huszonegy éves legények jóbarátok voltak és együtt vettek részt egy mulatságon. A táncmulatságon azonban egy leány miatt összevesztek és nem beszéltek többet egymással. A többi legény nem tulajdonított ennek nagyobb jelentőséget és azt hitték, hogy majd össze békülnek. Mikor aztán hazamentek legények, az utcán Pechloch késsel nekitámadt Keménynek és a mellébbszurt. A kés Kemény szívet szurta keresztül és rögtön halált okozott.

A hidegben legjobb meghülés ellen

a vízálló, tartós cipő Pittrofin-gumittal.

Hócipők és sárcipők verseny nélkül javítatnak a Pittrofin-műveknél, Hunyadi-ut 6, a Mária-szobor mellett. (12.367. sz. szabadalom.)

Önök szép cipője csak úgy lesz, Ha Madler Péter mértéket vesz. Ne sajnálja az időt, Látogassa meg ma őt!

Női-, férfi-, gyermekcipők. Tartós, olcsó, szép.

Madler Péter

cipőkészítő Timisoara I., Lloyd-sor 5. Javítások. Fejlelések.

KLISEKNEK 50% OT TAKARIT MEG HA FENYŐ ENKOGRAFIAJABAN RENDELI MEG!

LEGMODERNEBB FELSZERELÉSEM ES ELSŐRENĐŰ SZAKMUNKÁSOK NELLETT A LEGTÖKÉLETESB MŰKÖDÉS GARANTÁLOM OLCSÓ ÁRAK KAL KÖSSÉ TERVEZÉST ES RAJZOLÁST ELVÁLLALOK.

A KUSÉIT FENYŐNÉL RENDELI MEG TIMISOARA STR. ALBA JULIA N. 9. TELEFON 1234

OLLÁ GUM..!?

— Pacha püspök bőjti körlevele. Pacha Ágost püspök, apostoli kormányzó, a nagyböjt elején üzenetet intézett híveihez. Az üzenetben arra intí a híveket, hogy éljenek békében Istennel, az ő egyházával és törvényeivel, valamint minden emberrel. Minden katolikust arra figyelmeztet, hogy a nagyböjt idején szálljon magába és teljesítse hitbeli kötelességeit. Az üzenetet felolvassák az egyházmegye valamennyi templomában.

— Lelkigyakorlatok a temesvári piarista főgimnáziumban. Hamvazószerdát követő három napon lelkigyakorlatokat tartottak a piarista főgimnáziumban. A nagyok számára Petres Kálmán gyergyószentmiklósi zárdai igazgató, a kisebbek számára Faragó János dr. teológiai tanár, Pacha Ágoston dr. püspök és Kayser Lajos prelátus szintén gyakran jelentek meg. A gyóntatásnál ugyancsak ott voltak és az ifjúság mintegy megostromolta bizalma, szeretete jeléül a két főpapot, úgy hogy csak legutoljára hagyhatták el a gyóntatóhelyüket. A lelkigyakorlatok befejezéseül Pacha püspök misét celebrált Waltner, Petres és Mertz asszisztálása mellett s azután TeDeum-ot énekeltek. A püspök újabb buzdító beszédet intézett az ifjúsághoz.

— Craciun marad a helyettes polgármester. Craciun György dr. polgármesterhelyettesnek február tizenhetedikével a megbízása lejárt és így az új főpolgármester megerősítéséig Gabriel Józsefnek, az állandó választmány legidősebb tagjának kellene ezt a tisztséget betölteni. Gabriel József egészségi állapotára való tekintettel megkérte Craciun György dr., hogy a főpolgármester kinevezéséig az ügyeket továbbra is vezesse.

— Halálozás. Kaureich Ádám temesvári vendéglős hosszas betegeskedés után ötvenhat éves korában meghalt. Az elhunytat özvegye és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma délután félhárom órakor temetik a józsefvárosi temető halottasházából.

— Betörés az Erzsébetvárosban. A pelsteiner Máté erzsébetvárosi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Giurga-utca 2. szám alatt levő lakásába ismeretlen tettesek betörték és onnan nyolcezer lei készpénzt és azonkívül több ékszer és ruhaneműt loptak el.

— Veszettség kutyá harapása. Jordan Szilviusz, a mehalai állami elemi iskola igazgatójának farkaskutyája megharapta Kövári István tizenkét éves tanuló, valamint Pusca siu Vazul tanítót. Az esetet bejelentették Sokorai Ferenc dr. városi főállatorvosnak, aki megállapította, hogy a farkaskutyán a veszettség jelei mutatkoznak. Prostean Oktávián dr. városi főorvos intézkedésére úgy a tanuló, mint Pusca siu tanító Kolozsvárra utaztak, hogy az ottani Pasteur-intézetben kezeltesék magukat. A kutyát agyonlőtték.

— A főpincérek és a hitelezés. A kávéházi és vendéglői főpincérek akciót kezdeményeztek, amely ki akarja küszöbölni a vendégekkel szemben való hitelezést. A keresetük ma olyan kevés, ha kiadásuk viszont tetemes, úgy, hogy a kihitelezést nem bírják el.

Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztató (Osztracatorul prin Timisoara).

Kemény Béla ötven év óta kávé

Temesvár, febr. 19.

A temesvári vendéglősök és kávéháztulajdonosok ipartestülete tegnap tartotta évi rendes közgyűlését, amelyet Kemény Béla, a Lloyd-kávéház tulajdonosának ötven éves jubileuma diszközgyűléssé avatott. Mednyánszky István elnök megnyitja után lelkes szavakban köszöntötte Kemény Bélát, aki disze nemcsak a temesvári, hanem az egész ország vendéglős és kávéiparának. Kemény Bélát, tehát ötven éve van ezen

a pályán, pikoló sorban kezdte Bécsben. Budapesten, majd a szegedi Hét vezér, a Lipótvárosi Kaszinó, a malkói Korona szálló és étterem tulajdonosa volt, egy évtizedet meghaladón pedig Temesvárott van. Schubert Péter üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy ma a temesvári Llyod országos névre tett szert, ez Kemény Béla érdeme.

A jubiláns meghatottan köszöntö meg az üdvözlést. A munka embere voltam és az maradok — mondotta.

Kemény Béla
a Lloyd-kávéház tulajdonosa

Ezernyi nehézségen és akadályon át sok ambícióval ért a mai jubileumhoz. Hálásan köszöni az óvációt, amely az ő személyén át az egész ipart érinti.

Gerson Leó főtitkár ezután felolvasta az évi jelentést, amely kifejti, hogy a vendéglősipar az elmúlt évben mennyi nehézséggel küzdött. Mayer Lajos hozzászólása után a választmányt a következőképpen alakították meg:

Gombás István, Gimpl Miklós, Kraiován Demeter, Fellincz Mátyás, Fi-

schoff Frigyes, Bottyen Péter, Nedics Pál, Kersch János, Mayer Zsigmond, Löw-Leff Arnold, Scheer József, Stefanovici Miklós, Gimpel Mátyás, Schranz János, Eichler Károly, Heimlich Ferenc, Galandauer Artur, Zeimann Lőrinc, Denk Péter és Raica Mihály.

Ezután hosszas vita után Scheer József indítványára kimondották, hogy a szövetségi központnak Bukarestbe való helyezése érdekében eljárjanak az igazgatótanácsnál.

— Az indiánok is tanulnak eszperantót. A newyorki eszperantisták egyesülete nemrégiben színes nemzetközi összejövetelt, illetve ünnepélyt rendezett. Ott volt Takaisi Singoro, az osakai Mainicsi japán újság főszerkesztője is. A néges és hindu vendégek között ott volt még az indián Pakora, a délamerikai inkák zenekomponistája, aki a zeneművészetről előadást tartott és eljátszotta az indiánok Inkaik-ját. Egy másik indián törzs főnöke, Manabozso is ott volt, aki teljes indián tolldiszbén és tomahawkkal jelent meg és az eszperantó szép eszméjéről beszélt. Mindkettő az eszperantó tanulásához fogott, mert úgy mondják: európai utunkat, amelyet a művészet tanulmányozásáért fogjuk tenni, a könnyű eszperantó nyelv segítségével akarjuk megvalósítani.

— Új temesvári tanfelügyelő. Onu János, az új temesvári tanfelügyelő, elfoglalta állását. Tiszteletére a temesvári tantestületek a Mednyánszky-féle vendéglőben bankettet rendeztek. Az első felköszöntőt Ramnenta Patrik volt szenátor, a bányászati tanítóegyesület elnöke mondotta, aki az új tanfelügyelőnek sikert kívánt munkásságához. Több felszólaló után Onu János tanfelügyelő emelkedett szólásra, megköszönte az ünneplést és hangsúlyozta, hogy mindenkor híven fogja teljesíteni a kötelességét és ez abban áll, hogy szíven viseli a tanítás szent ügyét. Beszédében rátért a kisebbségi tanítókra, azok munkálkodásáról elismerően szólt és hangsúlyozta, hogy a kisebbségi tanulókat nem szabad anyanyelvüktől elidegeníteni, csak jó állampolgároknak kell nevelni.

— Klein Vera és növendékeinek koreográfiai előadása. Kicsi tanítványával a ritmikus tánc- és torna tanítása terén elért eredményt mutatta be Klein Vera a munkaadók szindikátusának nagytermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt. A Hófehérke és Rózsapiroska királykisasszonyok születésnapja című táncos mesejátékot adták elő és az előadás úgy a kis szereplőknek, mint a játék mesteri összeállítójának és betanítójának sok megérdemelt tapsot hozott. A címszerepben a kis Vuchetich Fehérke és Piroska bájosak voltak. Felnőtteket megszégyenítő biztonsággal mozgott a csöppnyi Karcag Dibi, aki külön tánc- és énekszámával is sikert aratott. Domonkos Erika a szobalány szerepében, Berger Karcsi az udvari bolond, Wernerbabuci a királyfi szerepében jeleskedett. Az apróságok közül egyik bájosabb és ügyesebb volt a másikkal. Tulhosszúra nyulna mind-egyikről külön-külön írni. A gyönyörű rózsacsokor szépségei voltak még Spitzer Klári, Weiss Nusi, Weiss Sanyi, Lóránd Péter, Erdős Pali, Werner Pityu, Székely Ági, Weiss Laci, Tenner Kató, Radó Feri, Stancsa Pista, Schuster Pali, Stark Bubi. A gyermekek produkcióinak befejezése után Klein Vera tanárnő lejtett el három táncot, mindegyikkel zajos tapsvihart aratva. Osztatlan nagy sikere volt. A közönség nemcsak a jeles táncosnőnek tapsolt szeretettel, hanem a kiváló pedagógusnak is, aki szinte angyali türelemmel vezeti be a kis gyermekeket a modern ritmika rejtelmeibe. Az egyes számokat Hoffmann Hajnalka kísérte zongorán.

— Ingyentéj. A szegények javára megindult és szép eredménnyel folyó mozgalomra szerkesztőségünkben özv. Székely Mihályné kétszáz leit adományozott. Az összeget rendeltései helyére juttatjuk.

Pillangófhadnagy. A gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület vasárnap este megismételte a Pillangófhadnagy című operettet. A nézőteret zsúfolásig töltötte meg a közönség, amely lelkesen tapsolt a szereplőknek. A siker legnagyobb része Holló Mariska és Kopácska Pál, továbbá Mészáros Juliska, Megyeri József, Gazda István, Rittinger Imre és Kovács Ilus alakításához fűződik. A közönség egész estén át sokat tapsolt.

— Kilencven éves méregkeverő asszony. Pancsováról jelentik: Megirtuk annak idején, hogy letartóztatták Baba Anuika kilencven éves ildzsai asszonyt, akit méregkeveréssel vádolnak. Azonkívül letartóztattak egész csomó férfit és nőt, akik a Baba Anuikától vásárolt méreggel valamely hozzátartozójukat megmérgezték. A pancsovai ügyészséghez most feljelentés érkezett, hogy Jovanovics Malina volt vladimirováci postamester nő 1926-ban megmérgezte a férjét és a mérget Baba Anuikától szerezte. A vizsgálat ebben az irányban is megindult. Baba Anuika beismeri, hogy kuruzslással foglalkozott, azonban a meghatározottabb módon tagadja, hogy bárkinnek is adott volna mérget.

Butorocassió!

Legolcsóbb és legjobb aradi butorok lerakata. A rakétáron levő fa- és vasbutorok, kárpitósarak

önköltségi áron eladatnak.

Kedvező fizetési feltételek.

CAROL GARAI KÁROLY ifj.

(volt ARTA)

Gyárváros, Coronini-tér 21.

50%-os félvizum

Magyarország bármely részére igazolványok HERZL, Bem-u. 28. Telefon 16-04 vagy Löbl könyvkereskedés. Tel. 11-60.

Mulatság

Tán stély a Marasti-alap jávára. A Marasti Társaság a Tiszti Kaszinóban sikertült táncstélyt rendezett, amelyen a temesvári társadalom számottevő tagjai nagy számban jelentek meg. Cigarella-nu Liviusz dr. prefektuson kívül ott voltak a polgári és katonai hatóságok fejei. Margineanu tábornok vetített képek kíséretében előadást tartott Marastiról. Ismertette a Marasti egyesület célját, amely a háboruban elpusztult történelmi nevezetességű község újjáépítését célozza.

A Zenebarátok hangversenye és mulatsága. Egyre nagyobb érdeklődést vált ki a Zenebarátok Egyesülete által rendezendő Don Juan estély. A szimfonikus hangversennyel egybekötött táncstélyt február huszonharmadikán, szombaton este a Tiszti Kaszinó összes termében tartják meg. Műsoron Strauss Richard, Bartók Béla és Krenek művei szerepelnek. A zenekart Neubaueer Gida vezényli. A koncertet tánc követi. Az estély rendezőségében helyet foglaló száztagú női bizottság mindent elkövet az estélyi sikere érdekében. Jegyek Bánátnál.

Táncmulatság Óbébán. Óbébáról jelentik: Az óbébai katolikus egyházi énekkar sikertült táncmulatságot rendezett, amelyen szépszámu közönség volt együtt. A mulatság jövedelmét egyházi énekkönyvek beszerzésére fordítják.

Közgazdaság

A román-magyar telefon megnyitása. Bukarestből jelentik: A román-magyar telefonforgalom megnyitásával kapcsolatban tárgyalások folynak a telefondíjak megállapítása érdekében. A két állam megbízottai között eddig nézeteltérések vannak. A magyar postaiügyi vezérigazgatóság javaslata az, hogy a három perces telefonbeszélgetés díja háromésthál aranyfrank legyen, míg a román megbízottak négy aranyfrankban akarják a beszélgetés díját megállapítani. A sajtóbeszélgetésekre külön tarifát állapítanak meg és az ötven százalékkal alacsonyabb lenne. A tárgyalások még folyamatban vannak.

Rádió

Műsor:

Kedd. (Február 19.) Bukarest. 5 óra: Könnnyű zene. 9 óra: Vonósnégyes hangverseny. Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Cigányzene. 5 óra 30: Meseóra. 5 óra 10: Zenekari hangverseny. 6 óra 30: Wagner Walkür című operájának közvetítése. 11 óra: Cigányzene. Bécs. 4 óra: Zenekari hangverseny, Waldenburg Mária énekesnő közreműködésével. 8 óra: Dal-est. Berlin. 4 óra 30: Zongorahangverseny. 5 óra: Szórakoztató zene. Hamburg. 4 óra 15: Hangverseny Lehár műveiből. 6 óra 15: Szórakoztató zene. Leipzig. 4 óra 30: Rokók zene. 8 óra: Fuvószenekari hangverseny. Milánó. 8 óra 30: Régi olasz zene. 11 óra: Jazz-band. München. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Zenekari hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Katonazene. 9 óra 30: Kamarazene.

Szerda. (Február 20.) Bukarest. 6 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Esti

hangverseny. 11 óra: Zenekari hangverseny. Budapest. 9 óra 15: Szalontrio hangversenye. 12 óra: Zongorahangverseny. 5 óra 40: Az opera zenekarának hangversenye. 7 óra 25: Olasz nyelvlecke. 8 óra: Gramofonhangverseny. 8 óra 30: A zágrábi stúdió kamarazene estjének közvetítése. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 7 óra: Wagner Lohengrin című operájának közvetítése, utána tánczene. Berlin. 9 óra: Hegedűhangverseny. 9 óra 30: Zenekari hangverseny. Brünn. 5 óra

30: Német énekhangverseny. 7 óra: Szórakoztató zene. Hamburg. 6 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Jugoszláv zene. Leipzig. 8 óra: Népies zenekari hangverseny. 9 óra: Kamarazene. 10 óra 30: Kávéházi zene. München. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Schrammel zene. 9 óra 40: Esti hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 5 óra 45: Jugoszláv hangverseny. Varsó. 6 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 8 óra 30: Jugoszláv zene. 10 óra 30: Tánczene.

Irodalom

Szabolcska ünneplése az Arany János Társaság jubileumi felolvasó ülésén

A huszonöt év óta fennálló Arany János Társaság méltóbban aligha ünnepelhetne volna meg jubileumát, mint azzal, hogy a társaság alapítójának és jelenleg diszelnökének, Szabolcska Mihály költőpápnak a tiszteletére felolvasó ülést tartott. Az ünnepélyen, amely a Vigadó nagyszobájában folyt le, nagyszámu közönség vett részt. Megnyitástul Gökler Antal országos főkarnagy vezénylete mellett a temesvári daleyesületek tömegkara előadta Pogatschnigg Guidó és Szabolcska Mihály Dal a dalról című megzenésített költeményét. Azután Jánosy Dezső pápai kamarás, a társaság elnöke, mondotta el ünnepi beszédét Szabolcska Mihályról. Freund Leó zongoraművész mesteri módon előadott Liszt-rapszódiaja után Hajdu Frigyes dr. felolvasta Kéky Lajos dr. egyetemi tanárnak Szabolcska Mihály

költészetéről szóló értekezését. Leyritz né Nagy Aranka Freund Leó zongorakísérete mellett pompásan adott elő néhány Szabolcska-dalt. Szabolcska Mihály, akit a dalok után a közönség percekig lelkesen ünnepelt, rövid beszédben köszöntö meg az óvációt, majd a fia, Szabolcska László dr. mutatta be a költő legújabb verseit. Cserrmák Lajos, a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület kiváló énekes, Kálló Géza cigányzenekarának kísérete mellett adott elő néhány Szabolcska-dalt. Kesik Kamilla tüzes magyar táncszámai után a temesvári magyar daleyetek tömegkara Kálló Géza cigányzenekarának kísérete mellett előadta Szabolcska Mihálynak Révfy Géza által megzenésített a Grand cafében című dalát. A közönség az összes számokat nagy tapssal és tetszéssel fogadta.

Mozi

A hadifogoly hazatérése Szenzációs film temesvári bemutatója

Tíz évvel a világháború befejezése után kezd értéke lenni a háborús irodalomnak. Csak nemrégiben jelent meg egy egészen ismeretlen fiatal német szerző műve: Nichts Neues im Westen, amely minden sallangtól menten a lövészárók, a háború borzadályait írja meg. Ez a könyv több száz ezer példányban fogyott és fog. Az a mohóság, amellyel az emberek a háború eseményeinek, borzalmainak, történéseinek az olvasására vetik magukat, egész külön háborús irodalmat termelt. És irodalmat a szó nemesebb értelmében. A háborús könyvek mellé sorakoznak a filmgyárak, amelyek ugyancsak a nagy világháborúból veszik szüzséjükét. A temesvári mozik ezen a héten Hazatérés címen háborús drámát mutatnak be. Impozáns, lelket és szívet megkapó film. Története alig van, de az a kevés esemény, amely ebben a filmben lejátszódik, könnyet fakasztó. Két német

katonát hadifogságba kerül. Évek óta vannak ott, végre szöknek. Az egyiket a honvágy és az asszonya utáni sóvárgás viszi haza. De nem tud hazakerülni, mert elfogják, elítélik, sőt bányába kerül. A másik hazatér és felkeresi barátja feleségét, akibe beleszeret. Időközben Oroszországban amnesztiát adnak, a férj hazatér, de épp abban a pillanatban toppan be a lakásba, amikor felesége a barátjával ölelkezik. A férj meghatóan visszalép és megható gesztussal otthagy otthont, feleséget és hajóra száll. Megy a messzi tengerre, mint kormányos — feledni háborút, asszonyt, szerelmet és multat. Az impozáns, nagyszerűen megrendezett kitünő filmet az Ufa készítette, az országban Temesvárott először kerül színre a brassói Mator filmközpont révén. Tömegjelenei hatásosak, rendezése semmi kívánni valót nem hagy hátra.

g-d.

Zenebarátok szimfonikus koncertje és DON JUAN-szoáréja

február hó 23-án, szombaton este a Tiszti Kaszinóban. Számozott jegyek Bánátnál

Színház

Lengyel Irén bucsuja. Lengyel Irén, a kintinó primadonna, ma este bucsuzik a temesvári közönségtől. A színházat kedvelő publikum nehezen válik meg attól a jeles színésznőtől, aki egészségi állapotára való tekintettel egyelőre pihenni tér, majd pedig eleget tesz a szegedi színház meghívásának és oda szerződik. Lengyel Irén ma este legjobb szerepében a Diadalmasszony Marjuskájában bucsuzik Temesvártól. Mellette Fekete Rózsi, Fratta Géza, Csóka József, Felhő Ervin játszik az operett főszerepeit. A temesvári közönség Lengyel Irénnek szívélyes bucsút készít elő.

Uj vigjáték bemutatója. Szerdán este Temesvárott először játszik Fodor László legújabb vigjátékát, a Bölcsödalt. A budapesti sajtó kritikája a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg arról a darabról, amely a mai való életet viszi a színpadra. A szerda esti bemutatón Fekete Rózsi, Vékony Ilonka, Kovács Imre, Fratta Géza, Szabadkai Miklós, Darvas Ernő és Szabados Árpád játszik a főszerepeket.

Temesvári szerző darabja. Csütörtökön este különös irodalmi esemény színhelye lesz a temesvári színpad. Papp Illésné, Papp Illés dr. temesvári tanár felesége egész estét betöltő három egyfelvonásos kerül színre. Mindhárom egyfelvonásos irodalmi értéket képvisel és nem tévesztheti el a hatást. Emberek gyűjtő-cimén foglalta össze az írónő darabjait. A társulat ambícióval készül a temesvári szerző darabjának bemutatására.

Sikerült műkedvelői előadás. A gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület szombaton este jól sikerült előadás keretében bucsuztatta egyik derék, szorgalmas és tehetséges műkedvelőjét, Péter Jánost, aki katonai szolgálatra vonul be. Színre került Villányi Andornak Királynőm, meghalok érted című drámája. Péter János a darab legrokonszenvesebb alakját, Borinszki tanárt játszotta és alakításával találóan személyesítette meg a végtelenül szerelmes és szerelmében imádottja megmentése érdekében gyilkosságot is magára vállaló tanárt. Péter Jánosnak a közönség sokat és kitartóan tapsolt. Rajta kívül nagy sikere volt Berger Loncinak, Koppácska Pálnak, Megyeri Józsefnek, Rittinger Imrénnek, Egerer Frigyesnek és Degrell Ancinak.

A Krizsán-telepi műkedvelők vendégszereplése. Valkányról jelentik: Vasárnap este nagy sikerrel vendégszerepeltek Valkány községben a Krizsán-telepi magyar műkedvelők. Előadták a Krumplikapáláskor, Buczóné leánykérőben és a Testamentum című egyfelvonásos parasztvigjátékokat. Az előadáson nemcsak Valkány, hanem a közeli tanyák magyarsága is teljes számban jelent meg és lelkesedéssel élvezte a pompás játékot. A műkedvelő gárda szereplői voltak Szentmihályi Dezső, Szentmihályi Dezsőné, Molnár Mihály, Flórián József, Ubonyi János, Gönczi Antal, Flórián Annus, Szilyási Ilus és Balogh Mihály, akik kilencven kilométernyi utat tettek meg, hogy a határszélen lakó magyarságnak szórakozást és tanulságot nyújtsanak. Az előadás után, amelyet a közönség sűrű tapssal jutalmazott, hajnalig tartó táncmulatság volt.

Próhirdetések

Próhirdetések
 Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresők-tíz szóig husz lei.
 Hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.
 Főfizetőink abban a kedvezményrészben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében a munkáinkat egyszer díjmentesen közölhetjük egy tíz szóig terjedő apróhirdetésként.

Jósnő!

megmondja multját, jelenét, jövőjét. Nem csalás. Minden beteljesül. **La-cik Temesvár-Józsefváros, Str. Iancu Vacarescu (Bem-utca) 23. 1. emelet 7. baloldali lépcső. Diszkrét beárat.**

Alkalmazás

Főnöki tudó, komolyabb jobb nő, éves bizonyítványokkal jó fizetéssel mindegyik keresetk. Cim a kiadóban.
Vermezszerető, főnöki tudó, jobb mindenest keresek. Cim a kiadóban.

Intelligens rendszerető leányt keresek mindenest március 1-re, ki a főzéshez is ért. Cim a kiadóban. (869)

Allást keres

Állást otthon vállalom magányos urak és hölgyek részére. Cimeket: „Özvegy“ jellegre a kiadóba kérek. (866)

Adás-vétel

Új zongora fekete, keresztúros, rövid, igen jókarban sűrűsen eladó. Piata Traian (Kossuth-tér) 4. (791)

Ingatlan-geológus keveset használt olcsón eladó. Gyárvaros, Farkas-utca 24, kapu alatt balra. (862)

Értékvesztés eladó egy 6 üléses luxusautó, Benz-gyártmány. II., Str. Trei Crai No. 24. Ugyanott egy márványosdó is kapható. (758)

Értékvesztés forgalmu vendéglő és étterem olcsón eladó. Cim a kiadóban. (732)

Olcsó, szép és jó butorok nagy választékban Györfy Testvéreknél, Gyárvaros. Rekási-ut 4. (544)

Jégszekrények olcsó javítása!

A szezon kezdete előtt tanácsos, ha jégszekrényét olcsón és jól kijavíttatja. Új jégszekrények is olcsón kaphatók **PETROVITS SIMON** jégszekrény-készítő Preyer-utca 21. (582)

Értékvesztés zleti berendezés fűszer- és rövid-áru, elköltözés miatt olcsón eladó. Ujkisoda. III. utca 6. (867)

Értékvesztés gy jókarban levő zongora eladó. Bővebbet a kiadóban. (871)

Lakás

Értékvesztés olvárosban 1 szoba, konyha, speizből álló udvari lakás kiadó. Érdeklődni: Belváros, Lloydpalota, II. em., ajtó 2. (870)

Értékvesztés szép udvari szoba-konyha, speiz kiadó azonnalra, vagy március 1-re Erzsébetvárosban. Érdeklődni: Józsefváros, Fröbl-utca 5. a háziurnál. (868)

Különbéle

Értékvesztés ézenztárs keresetk legalább 30.000 lei készpénzzel, szenzációs, szabadalmazott tech. találmány előállításához, mely hasznot hoz. Cim a lap kiadóhivatalában megtudható. (865)

Szalmazsáktól főhercegi nászig

Zubkov Sándor s Viktória hercegnő regénye

Írta: Kubán Endre

(Folytatás.)

44

— Talán megbukott a szovjet? — kérdezte valaki.

— Ne zavard a szónokot, — szólt bele egy másik részeg hang.

Zubkov nem hagyta magát zavarlatni, hanem rendületlenül folytatta szavait:

— Kedves orosz testvéreim, örömmel közlöm veletek, hogy a mai napon vőlegény lettem. Eljegyeztem magamat Ploton Vera Petrovnaival. Igyatok velem ennek az örömeire!

— Éljen a mátkapár! — zúgta a társaság és mindenki fölkapta a poharát.

Csak éppen Csirszkij nem éljenzett és nem rágta föl a poharát.

Csirszkij magatartását mindenki észrevette. A dolog kínos volt és Zubkov fanyarul kérdezte:

— Gróf, ön nem kocint a mátkapárra?

— Nem!

Részeget, dadogva mondta Csirszkij Iván ezt az egyetlen szót, akadozó nyelvvvel mondta, de kivívóan és bántóan.

Zubkov Sándor olyan erősen szorította kezében a teli pezsgős poharat, hogy az majd megrepedt.

— És miért nem, ha szabad kérdenem?

A gróf fölállott, tántorodott, megkapaszkodott az asztal lapjában, hogy el ne essék, de azért kiáltva válaszolt:

— Egyszerűen csak azért, mert Ploton Vera Petrovna, az ön menyasszonya, közönséges...

Nem folytathatta, mert szavait félbeszakította egy sikoly. Vera Petrovna sikoltott.

— Jaj, Sasa, meg akar sérteni a gróf! Ne hagyj! Ne tőrjed azt!

Felesleges volt ezt Verának Zubkovtól kérnie. Ez már akkorára magasra emelte poharát és annak tartalmát beleoccsantotta a gróf arcába.

A pezsgő lefolyt a gróf arcáról és lecsurgott ingének plasztronjára, amelyen nedves barázdákat szántott.

A gróf olyat ordított, mint ha megbántott tigris, aztán feldöntötte a székét és nekirohant Zubkovnak. Ez nem hátrált meg, hanem birokrakelt támadójával.

Szerencsére a többiek szétválasztották a verekedőket.

Zubkov a jelenlevők közül felkérte két orosz ismerősét, hogy tárgyaljanak a gróf által megnevezendő párbajsegédekkel, aztán karonfogta Verát és eltávozott vele a helyiségből.

Odakint az éjszakai utcán Vera Petrovna a nyakába borult Zubkovnak.

— Köszönöm, Sasa, — mondotta könnyezve, — hogy nem engedél megsérteni.

Az autótaxiban, amely a szállodába vitte őket, szorosán egymáshoz bujtak.

Az autóból kiszálva, karonfogva mentek föl a szállodába. Megállottak Vera szobája előtt és hosszú, forró csókkal vettek búcsút. Zubkov aztán pár búcsusztót mondott és megindult a saját szobája felé.

— Sasa, — hívta vissza gerlepedéssel Vera, — ne menj el. Gyere hozzám! Meg akarom hálálni, amiért olyan jó voltál hozzám!

És Zubkov bement Vera szobájába. Ott is maradt reggelig.

Reggel Vera csókokkal ébresztette föl alvó szerelmesét.

— Kelj föl, bátor lovagom. Reád ma nagy dolgok várnak. El lehetsz rá készülve, hogy nemsokára felkeresnek a segédeid, hogy közöljék veled, hol és mikor és minő feltételekkel megy végbe a párbaj. Minthogy a párbaj megvívása után tanácsos lesz Helsingforsot elhagyni, azért kérek, hogy addig is, amíg a párbajra rákerül a sor, rendezd szállodai számládat és csomagold össze minden holmidat. Ha a bankban, vagy a szálloda igazgatóságánál pénzeid vannak, azokat kérjed vissza és csomagold bőröndbe, hogy teljesen utrakészen állj, ha megjössz. Én magam is megteszem előkészületeimet az utazásra és együtt fogunk elutazni. Közben imádkozni fogok, hogy téged az Isten sértetlenül engedjen vissza hozzám és hogy ne legyen semmi bajod, én kedvesem!

Még néhány csók és Zubkov szeméből véglegesen kiment az álom. Amíg a ruháit magára kapkodta, addig közben részletesen megbeszélte Verával, hogy a párbaj után, mielőtt a dologba a hatóság beleavatkozik, azonnal elutaznak.

Zubkov a szobájába sietett, ahol átöltözött és megmosakodott.

Alig készült el, amikor kopogtatnak a szobája ajtaján és szavára benyitott két segédje. Közölték vele, hogy a párbaj a városból egy órára fekvő ligetben lesz délután két órakor. A segédek pisztolyban állapodtak meg és pedig huszonöt lépésről háromszori golyóváltással.

Zubkov a feltételeket tudomásul vette és megkérte a segédeit, hogy valamivel a déli óra előtt jöjjenek el érte.

A közbeeső időt menyasszonya tanácsára valóban arra használta föl, hogy ügyeit rendezze. Kifizette szállodai számláját, a személyzetnek nagyszerű borralalókat adott, majd kivette az igazgatóság Wertheim-szekrényéből a kazettáját, aztán neki látott a csomagolásnak. Mikor ezzel elkészült, Vera szobája felé ment és bekopogtatott oda. Elmondta neki, hogy hol és mikor lesz a párbaj, majd arra kérte, hogy elindulása előtt együtt villásreggelizzenek. A villásreggeli a legjobb hangulatban folyt le s közben mindketten vidáman eldicsekedtek vele, hogy utrakészen állanak. A segédeket a szálloda halljában várták meg. Azok pont háromnegyed egy órakor jelentkeztek.

Zubkov elbúcsuzott Verától és a következő percben már repült vele az autó a város határában fekvő liget felé. Nem kellett sokáig várni és megérkezett a másik autó is, amelyből Csirszkij gróf és segédei szállottak ki.

Az ellenfelek néma fejbőlintással köszöntötték egymást.

A segédek azután szembe állították őket.

Az egyik segédnek hozzájuk intézett kérdésére, hogy nem volnának-e hajlandók az ügyet kibéküléssel elintézni, mindketten hangos és határozott nemmel válaszoltak. A segédek erre a szemük láttára töltötték meg a pisztolyokat és mindegyiknek a kezébe adtak egyet.

A segédek erre oldalvást állottak és a párbajvezető segéd hangosan megszólalt:

— Célozz!

A két pisztoly a levegőbe emelkedett és a két párbajozó célbavette egymást.

A vezetősegéd erre összeütötte a tenyereit. Tapsolt egyet, kettőt, hármat.

Ebben a pillanatban két lövés dördült el.

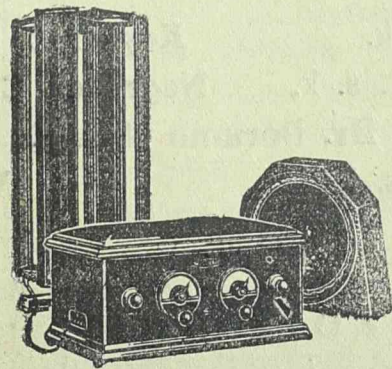
Amikor a lőporfüst eloszlott, a segédek látták, hogy Zubkov is és Csirszkij is sértetlenül a helyén áll. Zubkovnak azonban nem volt a kalapja a fején. A kalap ott feküdt mögötte a fűben, ahova a golyó, amely keresztülfurta, leröpítette.

A segédek elvették a pisztolyokat tőlük és újból megtöltötték azokat. Akkor aztán megint a kezükbe adtak egy-egy pisztolyt és pedig mindegyiknek azt, amelyből az első golyóváltásnál a másik lött.

(Folyt. köv.)

NEUTROVOX

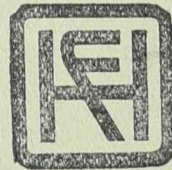
A LEGJOBB RÁDIÓKÉSZÜLÉK

BROWN — MASKOT

A LEGJOBB HANGSZÓRÓ

Minden szaküzletben kapható.

Ez a védjegye a legjobb rádiógyártmányoknak

Meghívó.

A

Temesvári Első Takarékpénztár

t. c. részvényesei az

1929. évi március 3-án, délelőtt 10 órakor

az intézeti tanácstermében tartandó

83. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről és a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
4. A tiszta nyereség felosztása.
5. A megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
6. Egy felügyelőbizottsági tag megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

A Temesvári Első Takarékpénztár igazgatóság

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtanak, felkéretnek, hogy nevükre szóló részvényeiket, szelvényeikkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtt 3 nappal, azaz 1929 február 28-ig bezárólag az intézetnél, illetve a Banca Comertului S. A., Craiova pénztáránál letéteményezzék. (Alapszabály 14. § 1-ső bekezdés).

Azon esetben, ha a szavazati jogát a közgyűlésen meg nem jelenő részvényesek meghatalmazott által kívánják gyakorolni, meghatalmazottnak a nevükre szóló meghatalmazásokat, illetve

igazolványokat legalább 3 nappal a közgyűlés előtt, vagyis 1929 február 28-ig bezárólag a társaságnál letenni tartoznak. (Alapszabály 15. § 2-ik bekezdés.)

Szavazati joggal csak azon részvényesek birnak, akik részvényei legalább is 1928 december 31-ig nevükre irattak. (Alapszabály 14. §-a 1-ső bekezdése).

A megvizsgált mérleg és a felügyelőbizottság jelentése 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság helyiségében kifüggesztendő és minden részvényesnek kérelmére egy-egy példány kézbesítendő.

Vagyon

Mérleg-számla 1928. évi december 31-én

Teher

Pénztár:				Részvénytőke:			
Pénzkészlet	24,533.445 86			Részvények 1928. üzletévi osztalékjogosultsággal 30,000.000 — L			
Idegen pénznemek	1,898.034 —			Részvények 1929. üzletévi osztalékjogosultsággal 20,000.400 — L	50,000.400 —		
Követelések pénztintézeteknél	18,069.300 —	44,500.779 86		Tartalékalap	7,750.000 —		
Tárcaváltók		249,917.224 —		Nyugdíjalap	1,402.100 —		
Folyószámlaadások		194,317.279 89		Kéteskövetelések tartalékalapja az adótörvény 32. §-a alapján	13,500.000 —	72,652.500 —	
Jelzálogkölcsonők		2,954.208 31		Betétek könyvecskékre és folyószámlában			342,236.962 86
Értékpapírok		10,726.727 89		Folyószámlahitelezők			13,958.957 —
Nyugdíjalap vagyona		1,296.250 —		Visszleszámított váltók			53,328.391 —
Kezességek és óvadékok		6,657.873 —		Forgalomban lévő záloglevelek ..			3,225.979 —
Beszédési értékek		27,881.747 —		Kezességek és óvadékok			6,657.873 —
Ingatlanok:				Beszédési értékek			27,880.747 —
Intézeti székház	894.106 88			Átmeneti kamatok			12,938.866 72
Szerzett ingatlanok	687.095 64	1,581.202 52		Nyereség:			
Leltár		leirva		1927. évi áthozat	162.923 06		
				1928. évi tiszta nyereség	6,789.092 89	6,952.015 95	
		539,832.292 47					539 832.292 47

Az igazgatóság:

Neamțu C. s. k., elnök
 Dr. Baltescu J. s. k.
 Dr. Mikloși C. s. k.
 Papacostea P. s. k.
 Sescioreanu C. s. k.

Stachler A., s. k., alelnök
 Jahner R. s. k.
 Neamțu C. C. s. k.
 Pattyánszky E. s. k.
 Skoday B. s. k.

Szeltmann P. s. k., vezérigazgató,
 Kayser L. s. k.
 Negrescu C. s. k.
 Dr. Porumb N. s. k.
 Wilhelm J. s. k.

Marian E. s. k.
 Nicolau P. s. k.
 Dr. Róna I. s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

A felügyelőbizottság:

Dr. Scheirich T. s. k., elnök
 Popovici V. s. k., könyvszakértő.

Baruch D. s. k.
 Sbenghe D. s. k., könyvszakértő.

Fiedler J. s. k.
 Winkler H. s. k.